



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 307
din 27.07.2011**

Dosar nr.: 389/2010

Petiția nr.: 8213/18.10.2010

Petent: S C

Reclamat: M E – SC Emy Cost SRL, Z L D –
Întreprindere Individuală Z , C I – AFC S

Obiect: refuzul accesului și refuzul servirii cetățenilor de etnie romă în barurile din localitatea Murgeni

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. S C , cu domiciliul în loc. I

– petiție înaintată de Inspectoratul de Poliție al Județului Vaslui cu sediul în loc. Vaslui, str. Hagi Chiriac, nr. 1, județ Vaslui

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. SC Emy Cost SRL – M E cu sediul în loc. Murgeni, județ Vaslui

1.2.2. Întreprindere Individuală Z – Z L D în loc. Murgeni, județ Vaslui

1.2.3. AFC S - C I cu sediul în loc. Murgeni, județ Vaslui

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează refuzul accesului și refuzul servirii cetățenilor de etnie romă în barurile din localitatea Murgeni. Petentul consideră discriminatoriu faptul că cetățeni de etnie romă nu sunt primiți și nu sunt serviți în barurile reclamate.

III. Procedura de citare

3.1. Colegiul director a dispus investigații prin rezoluția nr. 6/04.11.2010. Investigația a fost efectuată în perioada 24 – 25.11.2010 și s-a finalizat prin raportul de investigație nr. 3/02.12.2010. Echipa de investigație a depus la dosar punctul de vedere al SC Emy – Cost SRL înregistrat cu nr. 9573/25.11.2010, declarația domnului T I N înregistrată cu nr. 9572/25.11.2010, declarația domnului T S înregistrată cu nr. 9571/25.11.2010, declarația domnului T S înregistrată cu nr. 9570/25.11.2010, declarația domnului C M înregistrată cu nr. 9569/25.11.2010, declarația domnului S P înregistrată cu nr. 9568/25.11.2010, declarația domnului C I înregistrată cu nr. 9567/25.11.2010 și declarația doamnei M G înregistrată cu nr. 9566/25.11.2010.



3.2. Prin adresa nr. 9961/09.12.2010 Colegiul director a solicitat sprijinul Primăriei Murgeni în vederea identificării persoanelor reclamate. Primăria Murgeni a răspuns solicitării Colegiului director prin adresa nr. 113/10.01.2011.

3.3. Prin adresa nr. 1109/15.02.2011 Colegiul director a solicitat un punct de vedere cu privire la obiectul petiției domnului Z L D – Întreprinderea Individuală Z Acesta nu a răspuns solicitării Colegiului director.

3.4. Prin adresa nr. 1110/15.02.2011 Colegiul director a solicitat un punct de vedere cu privire la obiectul petiției domnului M E – SC Emy – Cost SRL. Acesta nu a răspuns solicitării Colegiului director.

3.5. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.6. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 25.07.2011, prin adresa nr. 4227/14.07.2011 fiind citat petentul, prin adresa nr. 4227/14.07.2011 fiind citat domnul M E – SC Emy – Cost SRL, iar prin adresa nr. 4227/14.07.2011 fiind citat domnul Z L D - Întreprinderea Individuală Z Părțile au fost absente la audiere. Domnul M E – SC Emy – Cost SRL a transmis la dosar punctul de vedere nr. 4346/21.07.2011 precum și declarațiile domnului T I N și domnului T S

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin adresa nr. A/1849/04.10.2010 a IPJ Vaslui, înregistrată la CNCD cu nr. 8213/18.10.2010, se înaintează petiția domnului S C Petentul arată că în localitatea Murgeni județul Vaslui sunt 3 baruri care nu lasă nici un țigan să consume măcar o cafea sau un suc. Petentul menționează că deși este liderul romilor din localitate tot nu a fost primit.

4.1.2. Petentul precizează că a fost și la Prefectură unde a explicat situația reprezentantului romilor.

4.1.3. Prin adresa nr. 9570/25.11.2010 domnul T S aduce la cunoștință că a mers de mai multe ori cu petentul la barurile domnului E M , al domnului Z și al domnului C și i-a fost refuzat accesul în incinta acestora pentru că este țigan. Acesta menționează că acest tratament a fost aplicat tuturor romilor din localitate.

4.1.4. Prin adresa nr. 9569/25.11.2010 domnul C M aduce la cunoștință că a fost împreună cu petentul la cele 3 baruri menționate în petiție și de fiecare dată când au intenționat să facă consumație au fost dați afară din bar spunându-li-se „ieșiți afară țiganilor că nu aveți voie să consumați aici”.

4.1.5. Prin adresa nr. 9568/25.11.2010 domnul S P aduce la cunoștință că a mers împreună cu petentul în barul domnului M E J și li s-a spus „ieșiți afară țiganilor că sunteți prea mulți și niște nespălați”.

4.1.6. Prin adresa nr. 9567/25.11.2010 domnul C I aduce la cunoștință că a mers împreună cu un prieten venit din Franța să servească o cafea și alte băuturi din barul numitului E J și au fost refuzați și dați afară cu mențiunea „țiganilor nu vă putem servi că a lăsat ordin patronul”

4.1.7. Prin adresa nr. 9566/25.11.2010 doamna G M aduce la cunoștință că, în calitate de expert local pentru problemele romilor din cadrul Primăriei Murgeni, poate confirma că există nemulțumiri în rândul comunității pe care o reprezintă cu privire la interzicerea accesului în barurile numiților M E , Z și C



4.2. Raportul echipei de investigație

4.2.1. În perioada 24-25.11.2010 echipa de investigație s-a deplasat la domiciliul petentului și a convenit cu acesta contactarea altor persoane de etnie romă care, fie l-au însoțit în momentele în care i s-a interzis accesul în baruri, fie au fost supuse aceluiași tratament. Ca urmare a acestor demersuri au fost purtate discuții și solicitate declarații în scris (anexate la dosar) persoanelor arătate de petent. Aceștia au confirmat aspectele menționate în memoriul petentului. Petentul a solicitat realizarea unui flagrant la momentul verificărilor ce urmau a fi întreprinse la barurile menționate în memoriu.

4.2.2. Agenții constatori s-au deplasat împreună cu petentul și câțiva etnici romi la barul domnului C I. Încercând să intre în local, grupul de etnici romi a fost oprit de familia C, pe motivul că are dreptul de a-și selecta clienții. De asemenea domnul C a precizat că în acel moment efectua inventarul barului. Facem precizarea că în nici un loc vizibil nu era afișat un anunț „Inventar”. Între familia C și grupul de romi a mai avut loc un schimb de replici urmare cărora echipa de investigații a concluzionat că și în alte ocazii nu li s-a permis accesul romilor în bar, iar patronul a justificat acest refuz prin dreptul de a-și selecta clienții. Ulterior acestui moment echipa de investigații a discutat cu familia C însă nu a putut reține decât următoarele aspecte:

4.2.2.1. domnul C a spus că, în accepțiunea sa, patronul unui bar este „sluga clientului” iar dumnealui nu este dispus „să fie sluga oricui” ci doar a persoanelor pe care vrea dânsul să le „slugărească”,

4.2.2.2. doamna C a avut o atitudine mai cooperantă decât a soțului și a precizat că nu primește în barul său persoane de etnie romă pentru că sunt dezordonate și emană un miros greu de suportat.

4.2.3. Echipa de investigații și etnicii romi s-au deplasat la barul domnului E M unde s-a constatat faptul că aceștia au fost primiți și serviți. Au fost purtate discuții cu domnul M care a precizat că acuzațiile care i se aduc de către petent sunt nefondate, accesul persoanelor de etnie romă fiind permis în localul său. În sprijinul acestor afirmații domnul M a contactat telefonic două persoane de etnie romă cărora le-a solicitat prezența în bar. Aceste persoane, respectiv domnul T S și T I N au confirmat atât verbal cât și în scris (declarații anexate la dosar) poziția domnului M E. Facem precizarea că în prezența echipei de investigații, domnul M l-a sunat pe domnul S C pe telefonul mobil. La un moment dat domnul M a pus telefonul mobil pe speaker iar domnul S C a putut fi auzit în momentul în care a precizat că prin memoriu se referea la o faptă petrecută cu mai mult de un an înainte și nu la o faptă din prezent.

4.2.4. Agenții constatori s-au deplasat la barul domnului Z C unde au discutat în lipsa patronului cu doamna B D, vânzătoare. Aceasta a precizat că patronul barului nu i-a trasat poziții în sensul limitării accesului persoanelor de etnie romă în local. Însă, doamna B a menționat faptul că personal a dat afară din local atât români cât și persoane de etnie romă ca urmare a comportamentului neadecvat al acestora. Aceste persoane nu au mai fost primite ulterior în bar. La momentul purtării discuțiilor, clienții prezenți în bar au intervenit precizând faptul că în bar vin frecvent și persoane de etnie romă. Contactat telefonic, domnul Z C a precizat că nu poate să poarte discuții cu echipa de investigații întrucât nu se află în localitate.

4.3. Punctul de vedere al domnului M E reprezentant al SC Emy – Cost SRL

4.3.1. Prin adresa nr. 9573/25.11.2010 domnul M E urmare studierii obiectului petiției, aduce la cunoștință că nu a făcut niciodată discriminare cu locatarii de etnie romă din localitatea Murgeni.



4.3.2. Prin adresa nr. 9572/25.11.2010 domnul T I N aduce la cunoștință că este cetățean român de etnie romă și nu întâmpină probleme în ceea ce privește accesul în barul lui E M Acesta menționează că nu a întâmpinat niciodată asemenea probleme ci a observat că și alți cetățeni de etnie romă sunt serviți în barul acestuia.

4.3.3. Prin adresa nr. 9571/25.11.2010 domnul T S aduce la cunoștință că este cetățean român de etnie romă și nu întâmpină probleme în ceea ce privește accesul în barul lui E M Acesta menționează că nu a întâmpinat niciodată asemenea probleme ci a observat că și alți cetățeni de etnie romă sunt serviți în barul acestuia.

4.3.4. Prin adresa nr. 4346/21.07.2011 se precizează că, conținutul petiției nr. 8213/18.10.2010 este prezentat în mod lapidar, nefiind descrise detaliat faptele pe care le consideră discriminatorii, prezentarea de argumente în favoarea cazului pentru demonstrarea existenței comportamentului discriminatoriu, împrejurările în care s-ar fi petrecut fapta, martorii care au asistat etc. În conformitate cu prevederile imperative ale art. 20 alin.(6) din O.G. nr. 137/2000, republicată, petentul are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar reclamatului îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.

4.3.5. În barul pe care-l deține, nu se practică o politică de discriminare, îndreptată în special către cetățenii de etnie romă, angajatele societății comerciale neabordând un comportament discriminatoriu. Logica acestui lucru este determinată pe de-o parte, de faptul că nici un comerciant nu-și alungă potențialii clienți, de care depinde succesul unei afaceri, iar pe de altă parte, la nivel național, este cunoscut faptul că în orașul Murgeni există o importantă comunitate de cetățeni de etnie romă, care, în principiu, sunt consumatorii serviciilor barului. Acesta nu are cunoștință de faptul că această etnie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare, în special pe fondul diferențelor identitare față de majoritate.

4.3.6. Se precizează faptul că poate au mai existat cazuri când pe fondul consumului de alcool, anumite persoane au devenit recalcitrante și au tulburat liniștea localului, totuși nimic grav, și, pe acest fond, pentru a preîntâmpina potențiale evenimente neplăcute, au fost rugate, în cei mai frumoși termeni, să părăsescă incinta barului. Explicația acestui lucru, este dată de faptul că în interiorul barului sunt bunuri, iar oamenii vin, în general, pentru relaxare, întâlnire cu prietenii, nefiind normal ca cineva să strice această ordine firească. De aici până la un comportament discriminatoriu pe fond etnic, este, după părerea sa, cale lungă.

4.4. Punctul de vedere al Primăriei Murgeni

4.4.1. AF C S nu mai funcționează din anul 2009.

4.4.2. Aspectele semnalate de petent nu sunt conforme cu realitatea, întrucât barurile menționate în petiție sunt frecventate și de populația de etnie romă din localitate, lucru constat în urma deplasării personale a Primarului și al secretarului Primăriei.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul Director constată existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată,



5.2.1. În drept, conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".

5.2.2. Potrivit art 10 lit. f din O.G. 137/2000, republicată, „*constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:(...) f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discotecii sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.*”

5.2.3. Potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

5.2.4. În materia nediscriminării, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, republicată, "Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare".

5.2.6. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.2.7. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Colegiul Director a analizat dacă există un tratament



diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Astfel, sub aspectul tratamentului diferențiat, se reține că petentului i-a fost refuzat accesul în incinta barurilor reclamate.

5.2.8. Colegiul Director a analizat în ce măsură criteriul invocat de petent, apartenența la etnia romă, a stat la baza tratamentului diferențiat. Colegiul Director constată că, potrivit declarațiilor și raportului de investigație depuse la dosar, petentul nu a fost primit în incinta barurilor reclamate pentru că este de etnie romă. Totodată Colegiul reține că s-a refuzat accesul în incinta barurilor și altor cetățeni de etnie romă din localitate, aducându-se astfel atingere dreptului acestora de acces într-un loc public, în condiții de egalitate, precum și demnității personale a acestora. Colegiul director reține că la baza tratamentului diferențiat a stat apartenența la etnia romă a petentului.

5.2.9. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie stabilit dacă, prin metoda aleasă, se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. Întrucât accesul în incinta barurilor reclamate este condiționată de apartenența cetățenilor la etnia romă, nu exista o justificare obiectivă în ceea ce privește refuzul accesului petentului în incinta barurilor.

5.2.10. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul Director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care sunt acuzate barurile reclamate și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Fată de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
2. Sancționarea cu avertisment a domnului M E - SC Emy Cost SRL
3. Recomandă domnului M E să depună toate diligențe în vederea respectării principiului egalității de șanse în ceea ce privește accesul publicului larg în incinta barului;
4. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
5. Sancționarea cu avertisment a domnului C I - AFC S
6. Recomandă domnului C I să depună toate diligențe în vederea respectării principiului egalității de șanse în ceea ce privește accesul publicului larg în incinta barului;
7. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
8. Sancționarea cu avertisment a domnului Z L D - Întreprinderea Individuală Z



9. Recomandă domnului Z L D să deponă toate diligențe în vederea respectării principiului egalității de șanse în ceea ce privește accesul publicului larg în incinta barului;

10. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

11. O copie a prezentei Hotărâri va fi comunicată Inspectoratul de Poliție al Județului Vaslui;

12. O copie a prezentei Hotărâri va fi comunicată Primăriei Murgeni;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

POP IOANA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA - Membru

Motivele de fapt și de drept redactate P.I.
Tehnoredactat D.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

